

Botos László

Aki magyar, annak fáj Trianon!

Aki magyar, tesz annak újra tárgyalásáért!

Jövönk reménysége, magyar ifjúság.

Roham léptekkel, hétről-hétre, hónapról-hónapra, s aztán észre se vesszük az évek is évről-évre egymás hegyébe rakodva múlnak el, s mi még mindig nem hoztunk reménykeltő változást hazánk, s benne a Ti jövőtök érdekében, magyar ifjúság. Visszanézve a Trianon és Versailles óta eltelt időre, ezekben a sorsformáló, megalázott, kisémmizett, hazugságokban alapított döntés hozatalban, amikor arcul csaptak és szembeköptek jóságunkért, mivel emberséges törvényeink élni, fejlődni engedték a mostani elnyomóinkat, akik e döntések hozatala óta irtják, pusztítják, megalázzák, idegenbe szakadt népeinket, testvéreinket. Ma ők az áldozatok, holnap talán mi, vagy Ti, ha még nem Te, akkor a Tieid.

Az igazság az első pillanattól tudott volt, hogy a miénk. De az igazság úgy látszik gyenge, ha nincs szócsöve, ha teli torokkal éjjel és nappal nem harcolunk érte. Ezt az irgalmatlan szellemharcot nektek kell átvenni és tovább vinni a győzelemig, az igazságos elrendeződésig. Ha Ti, fiaink és lányaink nem harcoltok tollal a kézben, minden erőttökkel, ha feladjátok a feladhatatlant, mert ezt feladni dicstelen, megalkuvás, ami nem volt soha őseink egyetlen lépése sem. Kötelességünk, kötelességetek saját magatok érdekében a jövőtökért tenni valamit, de nagyot. Ezt a győzelmet, a hazugság legyőzését, kiirtását senki más, mint Ti nem végezheti el. Ha Árpádék nem ontottak volna vért, hol lennétek ma? Hazánk a Kárpát-medence Európa legszebb, legértékesebb kincse, ezért akarja mindenki. Ők is, ellenségeink is harcolnak érte. De Te, a ti erőttök százszorta szebb, szentebb és dicsőbb, mert ez honvédelem.

Az ellenséget a félelme hajtja, ösztökéli a további hazugságra, mert attól fél, hogy eljön az az idő, amikor visszaköveteljük jogos elrabolt kincsünket, az ősi anyaföldünket, a Kárpát-medencét.

Az alábbi kivonatolásokat elismert politikusok, államfők, professzorok írták, és kifejezték sajnálatuk, de ugyanakkor biztatnak is bennünket a becsületes nemzeti kiállásért. Ezért a harc a Tietek! Olyan nemzetszemléletet kell megteremteni, amely vallja, s hiszi, hogy mint kis nemzet, mégis tud nagy lenni, s bízik a jövőben. S ez bennetek van mert a szürke állomány az adatott Nektok őseinken át.

Támadjon fel Torma Zsófia, Tormay Cecile és Zrínyi Ilona szelleme.

Mi a béke-revízió útja?¹

A trianoni békeszerződés igazságos megváltoztatásának szükségessége immár kétségtelenné vált mindazok előtt, akiknek szemét nem homályosította el a háborúból megmaradt gyűlölet és kapzsiság. Ennek igazságáról immár egyre hangosabb szóval tesznek tanúságot a volt ellenséges országok legkiválóbb állam-férfiainak és tudósainak nyilatkozatai. A békeszerződések sérthetlenségének legendája volt ellenségeink között is oszlóban van, mert mindenki érzi, hogy az ilyen béke egész Európára veszedelmet jelent s ha ki akarnak tartani mellette, újabb háborúk üszkét vetik el. Tudni kell azonban nekünk magyaroknak is, kik az ellenséges táborban a barátaink, s ezek hogyan érvelnek igazunk mellett.

Mit mond Nitti, volt olasz miniszterelnök?

Francesco Nitti, Olaszország volt miniszterelnöke „Nincs béke Európában” című művében Magyarországról a többi között ezt írja:

Magyarország szenvedte a legsúlyosabb területi és gazdasági megcsonkítást. Ez a szegény ország, amely egykor a civilizációt és a kereszténységet is megmentette, olyan kegyetlen bánásmódban részesült, amelyre nem találni magyarzatot, hacsak nem a szomszédos népek prédára való vágyában és abban a tényben, hogy ezek az alantasabb népek, látván az erősebb legyőzését, teljes tehetetlenségre kívánták kárhozatalni. Tényleg semmivel sem lehet igazolni azokat az erőszakos rendszabályokat és azt a kizsákmányolást, amely magyar földön történt. Ami Magyarországon a román megszállás során lefolyt, a rendszeres rablást és rombolást sokáig igyekeztek titkolni. A háború után Magyarországtól mindenki áldozatot kívánt és nem akadt senki, aki érdekében egy békülékeny, jó szót szólt volna...

Valamennyi hadviselő állam közül talán Magyarország az az ország, amely lakosságának számához viszonyítva a legtöbb halottat vesztette: a Habsburg-monarchia tudta, hogy számíthat a magyarok hősiességére s a legvéresebb vállalkozások tömeggyilkosságára jelölte ki őket. Így ez a kicsiny nép ötszázezernél több halottat és tömérdek hadirokkantat áldozott fel. Egy nép, amely olyan szellemi fokon van, mint a magyar, elfogadhatja jelenlegi status quo-ját ideiglenes szükségül, de remélhetjük-e mi, hogy nem fog igyekezni mindent visszaszerezni, amit igazságtalanul elveszett és nem lesz-e néhány éven belül újabb és rettenetesebb háború.

Ugyancsak Nitti írja: „Európa hanyatlása és az újjáépítés útjai” című művében a következőket:

Az összes legyőzött országok között Magyarországon él leghatalmasabban a nemzeti érzés. Bizonyos, hogy a büszke és kitartó magyar nemzet még talpra fog állani és senki sem hiszi, hogy Magyarország sokáig tűri a trianoni szerződés kemény rendelkezéseit. A magyar bíboros hercegprímástól kezdve az utolsó parasztig senki sem nyugodott bele mai sorsába.

¹ MAGYAR KATEKIZMUS. Kiadja az Országos Közművelődési Tanács megbízásából a Kiralyi Magyar Egyetemi Nyomda 350 éves jubiláris esztendejében Budapesten 1927. 51-63 old.

Magyarország ezer éven át nagyon sokszor megmentette Európát és a kereszténységet az ázsiai betörésektől és ma is Európa legfontosabb bástyája a bolsevizmus ellen.

A háború után három évvel Budapesten még mindig ott voltak a szövetségi katonai ellenőrző bizottságok. 1922. április 15-ig ott volt az angol katonai bizottság 19 tisztje és 18 altisztje. A franciának 22, illetve 48, az olaszoknak 33 és 62, a japánnak 6 tisztje volt ott. Április 15-e után csökkentették a missziók létszámát. A missziók tagjai nemcsak, hogy általában elsőrangú szállodákban éltek a magyar állam költségén, hanem fizetésüket is saját országuk pénznemében kapták. A természetben kapott szolgáltatáson és e fizetésen kívül a katonai misszió tagjai még más járandóságot is kaptak.

A jóvátételi bizottság, valamint a határmegállapító bizottság és a katonai bizottságok kiadása akkora, hogy amikor olvassuk, megalázást és borzalmat érzünk.

Nitti nyilatkozatai közül legérdekesebb talán „A béke” című könyvének magyar fordításához fűzött előszava, melyben a többi között ezt mondja:

A versaillesi szerződés és a saint-germaini, trianoni, neuillyi szerződések a legbecstelenebbek, amelyeket csak ismer a modern történet. Ezek Wilson valamennyi elvének megtagadását jelentik és megszegését mindannak, amit az antant a háború alatt hirdetett.

Egyetlen néppel sem bántak el azonban gonoszabban, mint a magyar néppel: egyetlen országot sem kínoztak meg, marcangoltak szét s raboltak ki jobban. Magyarország lakosságának szétoztása a modern civilizáció egyik legszégyenteljesebb lapja.

A magyaroknak nincs többé fegyverük s nincs pénzügyi eszközüik sem, a lelkiük azonban szilárdabb, mint valaha volt. Nem lennének annak a nemes és lovagias nemzetnek sarjadékai, amely megmentette Európát a barbárok beözönlésétől, ha megtörték volna a fájdalom eme korszakában.

Az angol, francia és amerikai írók közül többen elismerték Magyarország megcsönkítésének igazságtalanságát. Egyikük sem akart azonban rámutatni arra, hogy ki volt a felelős ezért a bűnért. Amikor én, mint Olaszország miniszterelnöke részt vettem a nemzetközi konferenciákon, már túl késő volt a szerencsétlenség elhárítása: sokat szenvedtem azonban ezért a bűnért, amelyet ilyen könnyelműen követtek el s ma is kérdelem, miért követelték Clemenceau és munkatársai, -- őket az a gondolat vezette, hogy szolgálatot tesznek ezzel azoknak az államoknak, amelyeknek elő kell segíteniök a francia hegemoniát, -- hogy ilyen lehetetlen módon osszák fel az ősi magyar földet.

A magyar nemzet rá fog találni a maga útjára. Előre látom, hogy Magyarország új háború és új rombolás nélkül vissza tudja venni elvesztett területeit. Ennek a kilátásnak biztosítása végett meg kell azonban őriznie jelenlegi józanságát és össze kell szednie magát. A nagy fájdalmak lesújtanak, de gyakran a feltámadás okai. Ami a holnapot illeti, minél erősebb lesz Magyarország, s minél nagyobb lesz ellenálló képessége, annál inkább fognak neki igazságot szolgáltatni.

Mit mondott James Bryce, az angol Lordok házában?

James Bryce viscount, a kiváló angol történetíró, az oxfordi egyetem volt tanára, aki több ízben volt miniszter és Washingtonban nagykövet, a trianoni békeszerződés

törvénybeiktatásakor az angol felsőházban hosszabb beszédben ítélte el a békeszerződés igazságtalanságait s a többi közt ezt mondta:

Magyarország Európa legrégebb királyságainak egyike, melyben rendkívül szabadság szerető nép él. Magyarország nevezetes szerepet játszott a világtörténelemben, sok századon keresztül küzdött a szabadságért a Habsburgok ellen és mindig meleg rokonszenvvel viseltetett Anglia iránt. Bebizonyítható, hogy miniszterelnöke, Tisza István gróf a háború kitörését megelőző tárgyalásokban arra törekedett, hogy meggátolja a háborút...

A párizsi békekötések túllőttek a célon. A nemzetiségi önrendelkezés elvét egyszerűen az ablakon dobták ki, oly esetekben, midőn az lett volna a helyes, hogy alkalmazzák. Vegyük például a székelyek esetét. Ezek Erdély határszélén laknak a moldvai határ és Marosvásárhely között. Miért ne lehetett volna a magyar határt úgy megvonni, hogy Erdély magyar részeit és a Székelyföldet magába foglalta volna. És ha ez nehéz lett volna, miért nem oldották fel a kérdést korridor útján, mely a székelyeket Erdély magyar lakosságával kötné össze. Vagy miért nem biztosítottak nekik autonómiát, ahelyett, hogy ezt a tiszta magyar népet az idegen és nem óhajtott román uralom alá rendelték, amely máris megmutatta, hogy mire használja fel a szerencsétlenül neki adott hatalmat.

Megbocsáthatatlan, hogy tiszta magyar városokat, mint Kolozsvár, Nagyvárad, Arad Romániának adtak, azon ürügy alatt, hogy vidékük jelentős mértékben román lakosságú. Mert ez azt jelenti, hogy ezeknek a városoknak, honnan a felvilágosodás kiáradt a vidékre, onnan falvak lakossága a magasabb civilizációt, a kultúrát kapta, értelmes, művelt, kereskedő-szellemű lakosságát kiszolgáltatták és feláldozták az alacsonyabb rendű, műveletlen néptömegeknek s az egész ország kárt szenved amiatt, hogy a magasabb kultúra háttérbe szorult.

Pozsonyt a cseheknek adták, hogy dunai kikötőjük legyen. De nem volt szükséges e célból túlnyomóan magyar lakosságú területeket oda adni a cseheknek. Pozsony és Kolozsvár jeles egyetemeit elvették a magyaroktól.

Azt mondják, hogy gondoskodtak a kisebbségek védelméről. Máris kitűnt, hogyan védelmezik a kisebbségeket: Úgy hogy a románok tüzzel-vassal irtják a magyar nyelvet és terjesztik helyette a román. Mióta a románok bevonultak az országba, napirenden vannak a zaklató vallási és faji üldözések.

Amit a nagyhatalmak mívelnek, nem egyéb, minthogy régi bajokat új bajok teremtésével próbálnak gyógyítani Wilson 14 pontja elhagyásával.

Reméljük, hogy Magyarország ismét újjá születik. Én nem féltsem Magyarország jövőjét, mert ami egy országot nagyvá tehet: az a néplélek, és a magyar nép lelke nem törött meg.

Mit írt Tisseyre francia képviselő?

A francia parlamentben a trianoni békeszerződés igazságtalanságának hatása alatt a képviselők egy magyarbarát csoportot alakítottak. E csoport elnöke Charles Tisseyre: „Egy diplomáciai tévedés: A megcsonkított Magyarország” című könyvében ezt írta:

Itt az ideje revideálni nemcsak a békekötéseket, hanem az eszméket is, melyek annak alapjául szolgáltak. Régebben Magyarország barátja volt Franciaországnak: Rákóczi, Kossuth korában. Az 1885. évi budapesti iparkiallítás alkalmával tüneményes fogadtatásban részesítették a franciákat, amint azt Francois Coppée leírta. Tüntettek mellette 15 évvel a német-francia háború után is. Tisza volt az egyetlen, aki a világháború ellen szót emelt. A háború idején a franciákat nem háborgatták.

A vége mégis Magyarország megcsonkítása lett, azon hamis vád alapján, hogy a magyarok elnyomták a nemzetiségeket. Az igazság éppen ellenkező. Ezer esztendeje laktak együtt, ha elnyomták volna, régen megsemmisültek volna.

A magyarok áldozatai lettek a saját liberalizmusuknak.

Iskolákat tartottak fenn a nemzetiségek számára. A románok ellenben becsukták a békekötés óta a magyar iskolákat Erdélyben.

A területcsonkítás erőszakos és igazságtalan volt. Erdély fővárosa, egyetemi város, magyar műveltséggel. Mátyás király szülővárosa. Kegyetlen gúnyja a sorsnak, hogy ez most román város legyen. A román fő jellemvonása a brutalitás, az arrogancia, a korrupció, náluk csak baksissal lehet boldogulni.

Miért adták oda a 600.000 székelyt, a legrégebb magyar törzset? Nem ismeri a magyar történelmet, aki azt hiszi, hogy ezekből valaha románok lesznek. Erdélyben odaadták a szászokat is megkérdezésük nélkül, azzal, hogy ezek nem magyarok. Ráadásul még 700.000 magyart Erdélyben s még többet Erdélyen kívül.

De legmeglepőbb és botrányos, hogy Ausztriához is, mely inkább felelős a háborúért, három vármegyét akartak átcsatolni. A soproni népszavazás mentette meg egy részét. Miért nem rendeztek népszavazást másutt is Magyarországon, mint Sziléziában. Az ezer éves politikai egységből csináltak három újat, mely még vegyesebb nemzetiségű. Egészséges gazdasági egységből csináltak betegeket.

Magyarország határait ezer év óta a Kárpátok alkották. Ezt ők valahányszor elvesztették, mindig visszafoglalták. Előbb-utóbb ismét megfognák kísérteni. Vízrajzi helyzetük is kényszeríti rá, mert az Alföld ki van téve az áradásoknak. Mindig felszabadították magukat idegen uralom alól, mert a szabadságszeretet szívéükbe van vésvé. Háborút fognak indítani annak visszafoglalására. Azt mondják, hogy nekik négy Elzász-Lotaringiát csináltak. Négy szobrot emeltek ennek jelképül a Budapesti szabadságtéren. Jelvényt viselnek, ezzel a jelszóval: Nem, nem, soha! Mindenki a reváns kívánságával van eltelve.

Az a politika, melyet Franciaország követ katasztrófára fog vezetni. Közép-Európát feldaraboltuk. Magyarország gazdasági egységét szétromboltuk. Béke helyett, új tűzfészeket csináltunk. Elidegenítettük Magyarországot, ahol annyi barátunk van. Vissza kellene állítani azt az állapotot, amelyet a trianoni béke elrontott.

Mit mond Lloyd George a békeszerződés revíziójáról?

Lloyd George 1927-ben egy magyar emberhez intézett levelében ezt írta:

Az angol közvélemény teljesen megérti, hogy sem a magyar nép, sem a miniszterelnök nem voltak felelősek az 1914. évi katasztrófáért, hanem, hogy bizonyos teljesen tiszteletreméltó indító okok sodorták bele Őket. Ezért Anglia érzelmei, melyek Kossuth Lajos ivadékaik irányában mindenkor barátságosak voltak, a világháború eseményei nyomán sem váltak keserűvé.

Mostani szavaimat inkább elvekre, semmint tényekre alapítom. Vizsgálat nélkül nem alkothatok véleményt arról, vajjon tisztán magyar határlakosságot tényleg akarata ellen Csehország, Románia és Jugoszlávia annektált-e? Egyetértek azonban abban, hogy a cseh parlament 12 magyar képviselőjének tiltakozása erős prima facie ennek a vizsgálatnak a létjogosultságára. Én nem voltam tagja annak a konferenciának, amely az önök békeszerződéseinek feltételeit meghatározta és ezért nem ismerem az okokat, melyek a mai határ megállapítására mérvadók voltak. Az 1919-1920-i békeszerződések együttes komplexumát illetően azonban világosan ki jelenthetem, hogy megalkotói azokat sohasem tartották a

megváltozhatatlanságig tökéleteseknek. Azoknak az államférfiaknak a gondolkozása, akik az említett szerződésekről a szövetséges és társult hatalmak képviselőjében tárgyaltak, világosan kifejezésre jut abban a gondosan megfogalmazott levélben, melyet Clemenceau, mint a békekonferencia elnöke 1919 június 16-án a német delegációnak írt és amelyben kijelentette, hogy a szövetségesek nézete szerint „ez nem csupán igazságos elintézése a világháborúnak, hanem alapul szolgál, amelyen Európa népei barátságban és egyenlőségben együtt élhetnek”.

Mi mindannyian világosan ismertük annak lehetőségét, hogy a békeszerződések bizonyos klauzulái és rendelkezései eszmecsere, döntés és esetleg revízió tárgyává is tehetők ama nagy bíróság által, melyet a békeszerződés első pontja megszervezett, vagyis a népszövetség által. Az európai béke csakis a minden nemzet irányában való egyforma igazságosság alapján lehet állandó.

Mit kíván Rothermere lord?

Rothermere lord, a Daily Mail-nek, a világ egyik legnagyobb lapjának tulajdonosa, aki 1927. év elején Budapesten járt, lapjának június 21-i számában világszerte feltűnést keltő cikket írt „Magyarország helye a napon, -- Közép-Európa megmentése” címmel. Ez a cikk minden eddigi megnyilatkozásnál hatalmasabb visszhangot keltett. Benes a cseh külügyminiszter rágalomokkal akart szembeszállni a cikkben foglalt igazságokkal, de eredménytelenül.

A magyar kérdés a lord nagyhatású cikkével immár véglegesen a világ lelkiismeretének színe elé került. A cikk hatása alatt Magyarországon megalakult a Magyar Revíziós Liga, amely itthon is, külföldön is igyekszik állandóan ébrentartani a Magyarországon elkövetett igazságtalanságok jóvátételének kérdését.

A nevezetes cikk főbb részei a következők:

Közép-Európát teleszórták Elzász-Lotharingiakkal. Midőn az 1871-i frankfurti békeszerződés ezeket az ikertartományokat elszakította Franciaországtól, már meg is vetette az új európai háború alapját. Ugyanezt a kontármunkát végezte el, csak fokozott arányokban az a békeszerződés, amely a régi osztrák-magyar monarchiát darabokra osztotta. Közép-Európa fél tucat pontján elégedetlen faji kisebbségeket teremtett; bármelyikük új bonyodalom kezdő oka lehet.

Három békeszerződés rendezte újból Közép-Európa térképét. E három szerződés közül az utolsó s egyben a legmeggondolatlanabb a trianoni szerződés volt, melynek aláírására Magyarországot 1920 június 4-én felszólították. Ahelyett, hogy kibogozta volna az ott élő nemzetiségek kölcsönös viszonyát, még jobban összecsomózta azt. Mélységes az elégedetlenség, amelyet ez a szerződés teremtett. Az európai kontinens e részének minden elfogulatlan szemlélőjének világosan látnia kell, hogy mennyire szükséges az elkövetett hibák jóvátétele.

A közép-európai országok új határai önkényesek és nem gazdaságosak. Ennél is nagyobb hibájuk, hogy igazságtalanok, s ez állandó veszedelem Európa békéjére.

Felfogásom szerint megjött az ideje, hogy a szövetségesek, akik azt a bizonyos, önkényesen papírra vetett trianoni szerződést aláírták, az elmúlt hét esztendő tapasztalatainak világánál felülvizsgálják az akkor megvont határokat. Ha valamely ha-tármegállapítás hét év próbája után sem vált be, nagy a valószínűség, hogy az a határ-megállapítás gyökerében egészségtelen.

Hogy hogyan és mikép kellene a Magyarországra erőszakolt békeszerződés feltételeit megváltoztatni, arra nézve meg kellene kérdezni az érdekelt területek tarkán kevert népségét. Volt idejük fontolóra venni, mely nemzetiséghez forrasztja őket ösztönük és érdekük. A népszavazás ellenőrzését a vitás területeken az Egyesült-Államoknak vagy valamely más, nem érdekelt államnak kellene gyakorolnia. Az elszakított területek erős magyar részein ugyanis bőségesen bebizonyult már, hogy a magyar lakosság nem élvezi a szó és vélemény ama szabadságát, amelyet a trianoni szerződés számára biztosítani kívánt.

Én a közép-európai helyzet revízióját azért sürgetem, mert igazságos is, célszerű is. Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia, hogy nemzeti fejlődésük reményei teljesüljenek, nagy mértékben szorulnak a külföldi tőkére. Ez azt jelenti, hogy vesztelés s talán pusztulás és felbomlás fenyegeti ezeket az országokat, ha nem tudják London és New-York bankházait megnyugtatni afelől, hogy már nem fenyegetnek még mindig esedékes határkérdések, amelyek a kölcsönöket veszélyeztetik.

A Balkánt nemzedékek óta a nemzetközi bonyodalmak gyújtópontjának tekintették. Ott tört ki a nagy háború. Most pedig a szövetségesek békeküldöttjeinek hézagos ismeretei és elsietett döntése folytán a Balkán régi veszedelmei az eddiginél is sokkal szélesebb területre áradnak széjjel. Ami a trianoni szerződésben száraz dudva, ami benne hulladék rőzse, azt onnan ki kell takarítanunk, még mielőtt valamely odatévedt szikra lángra lobbantaná. Későn lesz jönnünk, mikor a láng már kicsapott.

Kis államok szűk szemhatára, előítéleteli nem állhatják el az európai biztonság útját.

Magyarország éppen nem bánta, hogy különválhatott a csehektől, horvátoktól, románoktól, akikkel a kettős monarchiában össze volt kovácsolva. Csakhogy velük együtt elvesztett csaknem 3,500.000 faja és nyelve szerinti magyar lakost is. És területi veszteségei egész fa-, só-, és vaskészletének, szóval a csaknem kizárólag mezőgazdasági nép három legfontosabb nyersanyagának elvesztésével is jártak. Tetejébe még oly kegyetlen volt a békeszerződés, hogy rendelkezéseinek alapján Magyarország Ausztriának nagy mennyiségű épületfát volt köteles szállítani, holott az épületfát saját szükségletére is importálni kénytelen.

A békeszerződésben vállalt kötelezettségeit Magyarország úgy teljesítette, hogy a szövetségeseknek soha vele gondot nem okozott.

Örömmel látnám külügyi kormányunkat azon az ösvényen, amelyen Nyugat államainak Olaszország mutatta az utat, amikor Magyarországnak segítséget nyújtott. Magyarország természetes szövetségese Britanniának és Franciaországnak. Jussa van neki is a napfényhez.

1849-ben, Kossuth szabadságharcának leveretése idején, a magyar nemzet vezére menhelyet és rokonérzést talált Angliában. Magyarország Nyugat-Európa felé tekint, amikor nemzetközi barátságot keres. Itt a pillanat, hogy vele a barátságot megpecsételjük.

Ezt a magyar népet, amely mögött ezer esztendő nemzeti és alkotmányos hagyománya áll, amely hősiesen megvédte a középkori Európát a törökök ellen, amelynek a saját Magna Chartája, az Arany Bulla, 1222-ből ered, tehát a mienknél csak hét évvel fiatalabb, ezt a magyar népet valóban nem olyan bánásmód illeti, mint valamely újonnan támadt Balkán-államot s annak kiforratlan intézményeit és tapasztalatlan politikusait.

Erőszak vagy fenyegetés útján a békeszerződéseket megváltoztatni bizonyára nem lehet. Bármelyik egykori szövetséges vagy ellenséges nemzet akarná is fegyverrel újból megváltoztatni Európa térképét, szemben találná magát -- az önfenntartás ösztönénél fogva -- a szövetséges hatalmak egyesült erejével. De ha a bankok, melyek Közép-Európa újonnan alakult államainak felsegítésére hivatottak, bölcs pénzügyi óvatossággal járnának el, ennek jótékony és megnyugtató hatása volna. Ha a sérelmes határok józan kiigazítását e hatás nyomán alaposan és higgadtan lehetne eszközölni, ettől a világ békéje nemhogy veszedelemben nem kerülne, hanem inkább szilárdabbá válnék.

Ezt a cikket követte aztán több más is, részint Rothermere, részint mások tollából, s bátran mondhatjuk, hogy Magyarország és a magyar ügy barátai napról-napra szaporodnak. De egyfelől éppen ez a tény teszi ellenségeinket ellenállóbakká, erőszakosabbakká, másfelől pedig legyen mindenki azzal tisztában, hogy a gesztenyét a számunkra senki kikaparni nem fogja. Barátaink

megtették azt, hogy a nagyvilág figyelmét felhívták a magyar ügyre, s ma már nem vagyunk agyonhallgatott, számba sem vett nemzetecske, hanem igenis, világszerte van már ma

magyar kérdés.

A külföldnek ezt az érdeklődését, a felénk irányított figyelem kihasználását nekünk kell elvégeznünk. Mert végeredményben egyetlen egy külföldi sem fog tűzbe menni a mi bajunk, szerencsétlenségünk miatt. A jobb érzésűek odakint most felfigyelnek, mert nagynevű vezetőik bizonyítgatják előttük, hogy velünk igazságtalanságok történtek. Hajlandók is nekünk segítséget nyújtani. De többet nem! Csak segítenek, de a mi kötelességünket helyettünk el nem végzik.

A mi kötelességünk ismerni minden parányi részletében a magyar igazságot és hirdetni azt itthon, meg a külföldön. Hirdetni nem a láрма, a semmitmondó frázisok hatástalanságával, hanem az adatok igazságainak győzhetetlen erejével. Senki nem lehet elég nagy ahhoz, hogy kicsinyelje ezt a kötelességet és nem lehet olyan kicsi, hogy ne szolgálhatná ezt eredményesen.

Ez a könyv — a magyar igazság katekizmusa — egybegyűjtött minden adatot, ami érv a *trianoni* béke ellen. Minden adata igaz, komoly és megdöbbentő. Ezt a katekizmust nem elég elolvasni, ezt megtanulni kell, hogy testünkké, vérünkké váljék mindaz, amit a testünkből és a vérünkből vettek el, mindaz, ami ezer évig a mienk volt, s ami a természet, a jog, az igazság szerint nem lehet másé, mint *megint a mienk!*

* * * * *

LEVÉL AZ IFJÚSÁGHOZ

Heltai Jenő verse

Ó, hányszor mondtuk kéz legyintve:

-- Ezek a mai gyerekek!

Elfajzott korcsok, silány utódok,

Üresek, léhák, jampecek. . .

Ezeknek már semmi sem szent,

Mit nekik hit, eszmény, haza,

Ezeket csak a szving érdekli,

Ezeknek nincs egy jó szava.

De aztán. . . aztán csodák jöttek!

Soha nem látott hős napok!

Mit megtenni sose mertünk:

A jampec fegyvert ragadott

S kinek nem jutott, pusztá kézzel

Rohamozott meg tankokat

S friss erővel az égre írta:

„Zsarnokok! Ez a föld szabad!”

Könnyes szemekkel vallom mostan:

Hősök vagytok nem jampecek. . .

Ősz fejem lehajtom csendesen. . .

Bocsássatok meg, gyerekek. . .

Budapest. 1956. november végén